

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 14-15 listopada 2014 r. na kierunku „wychowanie fizyczne”
prowadzonym w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o
kulturze fizycznej, nauk humanistycznych oraz nauk społecznych na poziomie
studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym
realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego
w Lesznie**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Janusz Iskra – członek PKA

członkowie: dr hab. Rajmund Tomik – ekspert PKA

dr Maria Długosielska – ekspert PKA

mgr Wioletta Marszelewska – ekspert PKA ds. formalno-

prawnych

Ludwika Nowak – ekspert PKA ds. studenckich

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „wychowanie fizyczne” prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Instytutu, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych.

Władze Uczelni i Instytutu stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

Uczelnia została utworzona na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie (Dz. U. nr. 55 poz. 576). Na mocy rozporządzenia Ministra Edukacji

Narodowej i Sportu z dnia 15 listopada 2002 r. w sprawie przekształceń w PWSZ w Lesznie (Dz. U nr 203 poz. 1713) dokonano zmiany nazwy „Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Lesznie” na nazwę „Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie”

Misja PWSZ w Lesznie została określona uchwałą Senatu nr 3/2013 z dnia 17 stycznia 2013 r. ; „edukacyjna, poznawcza, obywatelska, społeczna i kulturotwórcza, kierując się zasadami wolności nauczania, wolności badań naukowych oraz wolności twórczości artystycznej,,. Za podstawę Uczelnia przyjęła min. kształcenie wysokokwalifikowanej kadry - specjalistów praktyków dla potrzeb regionu leszczyńskiego, krajowego, europejskiego i pozaeuropejskiego, podejmowanie działań zmierzających do utworzenia z Uczelni wiodącego ośrodka integrującego naukę i gospodarkę o randze międzynarodowej, rozpoznawanie potrzeb pracodawców i wymogów rynku pracy”.

Strategię rozwoju Uczelni przyjęto na posiedzeniu Senatu uchwałą nr 94/2013 z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwoju PWSZ w Lesznie na 2012-2020 z Programem działań na lata 2012-2016* - gdzie określono główne cele strategiczne na najbliższe lata: Uczelnia konkurencyjna na rynku edukacyjnym, Kreatywna w środowisku społecznym, Otwarta na współpracę lokalną i zagraniczną, Zintegrowana i integrująca (załącznik do ww. uchwały, dokumenty te są dostępne na stronie internetowej PWSZ). W czasie wizytacji przedstawiono protokoły z posiedzenia Senatu wraz z listami obecności w powyższych sprawach.

Instytut Zdrowia i Kultury Fizycznej nie posiada własnej misji i strategii ale funkcjonuje w oparciu o ogólne założenia, odnoszące się do całej Uczelni. Jak wynika z rozmów z nauczycielami Instytutu, misją wydziału jest też umożliwienie kształcenia się młodzieży, która ze względu na koszty utrzymania, nie podjęłaby studiów wyższych ze względów finansowych w dużych ośrodkach akademickich (30% studentów to młodzież wiejska z pobliskich terenów).

Procedury związane z utworzeniem kierunku zostały zachowane. Uczelnia prowadziła kształcenie w specjalności „wychowanie fizyczne z gimnastyką korekcyjno-kompensacyjną”. Od 2001 r. Na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o wyższych szkołach zawodowych,. specjalność ta została przyporządkowana do kierunku „wychowanie fizyczne” decyzją Ministra Edukacji Narodowej i Sportu Nr DSW-2-TL-4002-275/04 z dnia 1 października 2004 r.

Zgodnie z postanowieniami Statutu w Uczelni nie tworzy się podstawowych jednostek organizacyjnych. Procesem kształcenia zajmują się Instytuty. Uczelnia w ramach 5 Instytutów i Studium Języków Obcych kształci studentów na 13 kierunkach. Oceniany kierunek mieści się w Instytucie Zdrowia i Kultury Fizycznej (wychowanie fizyczne, fizjoterapia i pielęgniarstwo). W ramach rozwoju Uczelni na kolejny rok akademicki w przygotowaniu są; Architektura Krajobrazu, Bezpieczeństwo Narodowe, Dietetyka, Stosunki Międzynarodowe (strona internetowa Uczelni). W Instytucie prowadzone są rozmowy nad powołaniem nowego kierunku, kształcenia studentów jako opiekunów osób starszych z elementami pielęgniarstwa i fizjoterapii.

Obecnie kształcenie na ocenianym kierunku prowadzi się tylko na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia o profilu praktycznym (zawieszona rekrutacja na 2012/2013 i 2013/2014 na studia niestacjonarne ze względu na niewielki nabór). Koncepcję kształcenia dostosowano do KRK przy uwzględnieniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pod kątem praktycznego przygotowania do pracy w kulturze fizycznej.

Trzyletni plan studiów licencjackich (180 pkt. ECTS), zgodnie z misją Uczelni/Instytutu ukierunkowany na przygotowanie absolwentów do prowadzenia zajęć w przedszkolach i szkołach podstawowych, do promocji zdrowia, planowania i realizacji szeroko rozumianej aktywności fizycznej. Absolwenci będą też przygotowani do kształcenia się przez całe życie, a tym samym do podjęcia studiów na drugim stopniu (deklaracja studentów obecnych na spotkaniu z zespołem wizytującym). Plan studiów oparto na wytycznych zawartych w standardach nauczania z 2007 roku. W odpowiedzi na zapotrzebowanie lokalnego rynku i zgodnie z misją Uczelni wprowadzono w różnych terminach Uchwałami Senatu specjalności: fitness i taneczne formy ruchu, aktywność fizyczna osób starszych, aktywność fizyczna osób niepełnosprawnych, zarządzanie sportem lokalnym.

Na uwagę zasługują też kursy realizowane przez Instytut umożliwiające zdobycie dodatkowych kwalifikacji; wychowawców kolonijnych, kierowników wypoczynku dzieci i młodzieży, instruktorów rekreacji ruchowej o specjalności aerobik i specjalności nordic walking, menedżera sportu lokalnego.

Kształcenie studentów powierzono nauczycielom akademickim z dużym doświadczeniem zawodowym, wywodzących się głównie z AWF Poznań w tym z uprawnieniami do prowadzenia specjalności. Pracownicy mogą korzystać z dobrze wyposażonych sal wykładowych i ćwiczeniowych. Baza dydaktyczna w tym do zajęć praktycznych sprzyja realizacji zamierzonych efektów zgodnych z KRK.

W trosce o dbałość kształcenia podpisano umowy z uczelniami poznańskimi tj. z Uniwersytetami: im. Adama Mickiewicza, Ekonomicznym, Przyrodniczym, Medycznym oraz Akademią Muzyczną, Akademią Wychowania Fizycznego, Politechniką Poznańską (zagadnienia kadrowe i programowe).

W misję i strategię rozwoju kierunku a tym samym w doskonalenie procesu nauczania w Instytucie Zdrowia i Kultury Fizycznej wpisuje się współpraca międzynarodowa na polu naukowym i praktycznym; od 2004 w projekcie EduSPORT International Summer School. od 2010 roku z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. Pawła Tyczyny w Humaniu, z University College of Sports Management ASPIRA.

Pozytywnie należy ocenić stałe podnoszenie i wyrównywanie poziomu prac dyplomowych – efektu końcowego kształcenia (*Zarządzenie 20/2011 w sprawie szczegółowych zasad i trybu sprawowania opieki nad pracami dyplomowymi studentów studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych*) ale też inspirowanie aktywności publikacyjnej kadry i studentów oraz zwiększenie uczestnictwa w konferencjach i sympozjach naukowych organizowanych przez uczelnie wyższe, towarzystwa naukowe organizacje środowiskowe, co będzie sprzyjało rozwojowi Uczelni/ Instytutu w nawiązaniu do strategii, rozwoju PZWS w Lesznie.

Pozytywnie należy ocenić coroczne spotkania pracowników Instytutu, w dbałości o jego rozwój, z maturzystami przedstawiających ofertę kształcenia na wychowaniu fizycznym. Na uwagę zasługuje organizacja/współorganizacja przez studentów licznych imprez sportowo-rekreacyjnych promujących aktywność fizyczną ale też przygotowujących pod kątem praktycznym studentów do przyszłej pracy zawodowej m.in.; Międzyszkolny turniej piłki nożnej, Spartakiada przedszkolaków, Turniej piłki nożnej szkół specjalnych, Olimpiady bez granic, Międzynarodowy konwaliowy spływ kajakowy, Paraolimpiada w pływaniu, Już pływam, Olimpiada sportowa przedszkoli niepublicznych, Mamo, tato biegnij ze mną (w czasie spotkania dostarczono dokumentację dotyczącą licznych imprez

z ww. zakresu). Tak więc Instytut wpisuje się w misję Uczelni kształcącej wysokokwalifikowaną kadre - specjalistów praktyków, oferując studentom dodatkowe kwalifikacje zgodnie z zapotrzebowaniem regionu leszczyńskiego. Zaangażowanie społeczności Instytutu w życie codzienne Leszna, planowany nowy kierunek tj. opiekunów osób starszych stwarzają szanse na dalszy rozwój jednostki.

Koncepcja kształcenia w odniesieniu do misji Uczelni mówiącej o tworzeniu kierunków studiów zgodnych z zapotrzebowaniem na rynku pracy opiera się głównie na monitoringu zatrudnienia absolwentów Instytutu oraz cyklicznych spotkaniach z pracodawcami.

W opracowaniu koncepcji kształcenia udział brali interesariusze wewnętrzni – przede wszystkim nauczyciele akademicy i członkowie Konwentu oraz studenci (potwierdzone na spotkaniu z zespołem wizytującym). Podczas spotkania z zespołem wizytującym również pracownicy Uczelni potwierdzili możliwość wpływania na kształtowanie koncepcji kształcenia.

Do interesariuszy zewnętrznych należą: przedstawiciele władz miasta, pracownicy nauki AWF w Poznaniu, dyrektorzy szkół podstawowych i przedszkoli (potencjalni pracodawcy), opiekunowie praktyk. Szczególnie od tej grupy wpływają informacje jakiego rodzaju specjalności na kierunku wychowanie fizyczne obecnie są oczekiwane przez środowisko.

Pozytywnie ocenić należy różnorodność oferty edukacyjnej, możliwości elastycznego kształtowania programu studiów, poszukiwanie nowych rozwiązań kształcenia. W Instytucie trwają rozmowy dotyczące kształcenia opiekunów osób starszych z elementami pielęgniarstwa i rehabilitacji, co stwarza szanse na dalszy rozwój jednostki i dostosowanie kształcenia do zapotrzebowania rynku pracy w Lesznie i najbliższym regionie

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Koncepcja kształcenia sformułowana przez Instytut Zdrowia i Kultury Fizycznej dla kierunku wychowanie fizyczne pierwszego stopnia o profilu praktycznym wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni i Instytutu. Koncepcja kształcenia opracowana jest zgodnie z założeniami KRK, z zachowaniem obowiązujących procedur, przy uwzględnieniu przygotowania absolwentów do pracy w szkole i przedszkolu oraz w szeroko rozumianej kulturze fizycznej.**
- 2) **Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie kształtowania i stałego doskonalenia koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku należy ocenić pozytywnie.**

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Efekty kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne profil praktyczny, prowadzone w Instytucie Zdrowia i Kultury Fizycznej PWSZ w Lesznie przyjęto uchwałą nr 10/2012 senatu uczelni z dnia 19 kwietnia 2012 roku. Przyjęto 28 efektów kształcenia dotyczących wiedzy, 26 umiejętności oraz 14 kompetencji społecznych. Wszystkie kierunkowe efekty odnoszą się do efektów z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze. Efekty kierunkowe odnoszą się też do 2 efektów w kategorii wiedza i 4 z umiejętności z obszaru nauk humanistycznych oraz

do 7 efektów w kategorii wiedza, 7 z umiejętności i 3 z kompetencji społecznych z obszaru nauk społecznych. W opisie efektów kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne nie przypisano ich do konkretnych dziedzin i dyscyplin z przyjętych obszarów. Poszczególne efekty kształcenia dla kierunku studiów odniesiono do efektów obszarowych w sposób trafny.

Opis efektów kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne profil praktyczny wizytowanej jednostki zgodny jest z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Odnoszą się one do obszarów kształcenia w zakresie: nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, nauk humanistycznych oraz nauk społecznych. Wybór tych obszarów kształcenia jest właściwy i tworzy spójną całość adekwatną do miejsca uczelni w środowisku lokalnym oraz potrzeb rynku pracy. Efekty kształcenia ocenianego kierunku zawierają też efekty kształcenia wymienione w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 r., poz. 131). Wpływ absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu tych efektów kształcenia był realizowany poprzez udział dyrektorów szkół i przedszkoli, opiekunów praktyk oraz przedstawicieli instytucji współpracujących z Uczelnią.

W przypadku osiągnięcia efektów szczegółowych i przypisanych do praktyk zawodowych kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia ocenianego kierunku zostaną osiągnięte. Efekty kierunkowe pokrywane są przez kilka do kilkudziesięciu efektów szczegółowych poszczególnych przedmiotów. Jedynie kompetencje związane z opanowaniem języków obcych realizowane są na jednym przedmiocie (co jest zrozumiałe). Efekty kierunkowe i przedmiotowe tworzą spójną całość. Potwierdza to także matryca efektów kształcenia dla studiów kierunku wychowanie fizycznym, każdy efekt kształcenia jest planowany do realizacji przez co najmniej kilka przedmiotów. Szczegółowa analiza jest jednak utrudniona, gdyż załączona matryca efektów nie w pełni odpowiada realizowanym na I i II roku planom studiów. Należy więc przygotować aktualną matrycę odpowiadającą realizowanym na bieżąco planom studiów.

Biorąc pod uwagę profil praktyczny ocenianego kierunku istotna jest rola praktyk zawodowych w procesie dydaktyczno-wychowawczym. Miejsce i organizację praktyk zawodowych w procesie nabywania efektów kształcenia ocenić należy wysoko.

Efekty kształcenia są dostępne na stronie Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej w zakładce „Przedmioty nauczania” dla kierunku wychowanie fizyczne. Mimo tego w trakcie spotkania zespołu wizytującego PKA ze studentami odpowiedzieli oni, że pojęcie „efekty kształcenia” nie jest im znane. Należy więc zintensyfikować działania polegające na propagowaniu efektów kształcenia przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów.

Uczelnia współpracując ze szkołami, jako interesariuszami zewnętrznymi, może reagować na zmiany wynikające z potrzeb rynku pracy. Warto te współpracę rozszerzyć o lokalne kluby sportowe i inne stowarzyszenia kultury fizycznej oraz osoby i placówki prowadzące działalność gospodarczą w tym obszarze. Jest to tym bardziej istotne obecnie w okresie trudności ze znalezieniem zatrudnienia w sektorze oświaty.

Efekty kształcenia przyjęte przez senat PWSZ są sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na sprawdzenie czy studenci w trakcie kształcenia je opanowali. W ich opisie zastosowano sformułowania językowe zrozumiałe dla studentów rozpoczynających kształcenie na poziomie wyższym.

Ogólne procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin wprowadza również skalę ocen stosowanych w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Szczegółowe sposoby pomiaru i oceny efektów kształcenia zostały określone w sylabusach przedmiotów. Przyjęte w Uczelni kryteria ocen i sposób ich prezentacji pozwalają na przejrzyste formułowanie wymagań i określenie stopnia ich realizacji.

Okresem zaliczeniowym w Uczelni jest semestr. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej ze wszystkich zajęć przewidzianych w planie studiów oraz zaliczeń bez ocen. Weryfikację i ocenę efektów kształcenia przeprowadza nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot. Podstawą weryfikacji efektów kształcenia są:

- a) zaliczenia i egzaminy z wszystkich form zajęć przewidzianych w planie studiów,
- b) zaliczenie praktyk studenckich,
- c) praca dyplomowa i egzamin dyplomowy.

Studenci mają zapewnioną możliwość wglądu do sprawdzonych i ocenionych prac pisemnych. Studentom przysługują prawa odwoławcze od ocen przewidziane w Regulaminie studiów oraz wynikające z niego możliwości poprawiania ocen niedostatecznych.

W trakcie wizytacji przedstawiono do wglądu dokumentację zajęć prowadzona przez nauczycieli akademickich. W dokumentacji przedmiotu Anatomia prowadzonego przez dr hab. K. Cieślik prof. nadzw. znajduje się karta frekwencji i ocen cząstkowych, zarówno bieżących jak i z lat poprzednich, protokoły egzaminacyjne, oraz prace zaliczeniowe i egzaminacyjne studentów. Na podstawie analizy pytań można uznać, że zakładane dla tego przedmiotu efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych były weryfikowane. Znaczna liczba ocen niedostatecznych uzyskanych przez studentów w pierwszym terminie egzaminu świadczy o tym, że kryteria ocen są wysokie, co sprzyja wysokiemu poziomowi kształcenia.

Dokumentacja przedmiotu Historia kultury fizycznej zawiera wyniki testu dla studentów kierunku wychowanie fizyczne. Test składał się z 26 pytań w większości zamkniętych, pozwalających w sposób kompleksowy ocenić poziom wiedzy studentów zgodnie z planem zawartym w sylabusie przedmiotu.

Elementem zaliczenia przedmiotu Gry i zabawy ruchowe było przygotowanie osnowy lekcyjnej w dokumentacji przedmiotu znalazły się takie osnowy.

Przygotowano jednolity schemat osnowy, zgodny z wytycznymi metodyki wychowania fizycznego. Dokumentacja przedmioty prowadzona z należytą starannością i kompletna, pozwala na zweryfikowanie opanowania przez studentów przedmiotowych efektów kształcenia.

Sposobem potwierdzania efektów kształcenia jest także proces dyplomowania. Zasady dyplomowania określa Regulamin studiów oraz Zarządzenie Rektora nr 20/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w *sprawie szczegółowych zasad i trybu sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej nad pracami dyplomowymi studentów na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych*.

Procedury dotyczące procesu dyplomowania zawierają wytyczne dotyczące dyplomowania, określają wymagania stawiane osobom pełniącym funkcję promotora i sposób ich powoływania, sposób zgłaszania, zatwierdzania, ogłaszania i wyboru tematów prac dyplomowych, zasady prowadzenia seminariów dyplomowych, składanie prac dyplomowych i dokonywanie ich recenzji, przebieg egzaminu dyplomowego. Rozwiązania zawarte w ramach wskazanych procedur zapewniają prawidłowy przebieg procesu dyplomowania.

Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem promotora. Promotorem pracy dyplomowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora. Temat pracy dyplomowej ustala kierujący pracą w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Instytutu tak, aby student otrzymał temat nie później niż 9 miesięcy przed zakończeniem studiów. Temat pracy dyplomowej zatwierdza Dyrektor Instytutu. Oceny pracy dokonują kierujący pracą oraz recenzent. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie zaliczenia wszystkich przedmiotów i praktyk zawodowych przewidzianych w planie studiów i w programach kształcenia oraz zgromadzenie odpowiedniej liczby punktów ECTS, określonych planem studiów, zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych planem i programem studiów oraz uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej z pracy dyplomowej, wystawionej przez kierującego pracą i recenzenta. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dyrektora Instytutu. W skład komisji wchodzi: przewodniczący komisji, kierujący pracą i recenzent. Przewodniczącym komisji może być nauczyciel akademicki z tytułem co najmniej doktora zatrudniony w Uczelni. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Składa się z obrony pracy dyplomowej oraz odpowiedzi ustnych na pytania z zakresu wiedzy związanej z kierunkiem/specjalnością studiów. Ukończenie studiów następuje po złożeniu egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna ocen z wszystkich przedmiotów objętych planem studiów z wagą $\frac{1}{2}$, średnia arytmetyczna ocen z pracy dyplomowej z wagą $\frac{1}{4}$, średnia arytmetyczna ocen uzyskanych w trakcie egzaminu dyplomowego z wagą $\frac{1}{4}$.

Opisane regulacje tworzą odpowiednie podstawy do weryfikacji realizacji efektów kształcenia w odniesieniu do procesu dyplomowania. Dokumentacja toku studiów związana z potwierdzeniem uzyskania przez studenta zakładanych efektów kształcenia i kwalifikacji, tj. np. protokoły egzaminacyjne i dyplomy oraz suplementy prowadzona jest prawidłowo.

Uczelnia zapewnia niezbędną dostępność informacji na temat stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji na ten temat są sylabusy przedmiotów. W dokumentach tych szczegółowo określono stosowane sposoby weryfikacji efektów kształcenia odnoszące się do każdego z przedmiotów.

Ogólne zasady oceny efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie studiów. Dokumenty te dostępne są w siedzibie Uczelni oraz na jej stronie internetowej. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Sekretariatu oraz wykładowców poszczególnych przedmiotów. Powszechnie stosowaną zasadą jest przekazywanie na pierwszych zajęciach w ramach każdego przedmiotu informacji dotyczących zakładanych efektów kształcenia, programu zajęć i wykazu zalecanej literatury, formy uczestnictwa w zajęciach, sposobu bieżącej kontroli wyników nauczania, zasad ustalania oceny łącznej przedmiotu oraz terminów i miejsc konsultacji.

W opinii studentów system oceny efektów kształcenia ten jest obiektywny i powszechnie dostępny. Wymagania zaliczeniowe i egzaminacyjne prezentowane na początku zajęć dydaktycznych przez wykładowców.

Studenci wskazali, iż stopień opanowania treści programowych przedstawionych na zajęciach dydaktycznych jest kontrolowany przez zaliczenia i egzaminy, których zakres tematów nie wykracza poza zakładany program kształcenia oraz treści zawarte w sylabusach. Istotne jest, iż studenci mają możliwości poprawy prac zaliczeniowych. Według opinii środowiska studenckiego system oceny efektów uczenia się jest obiektywny, a zaliczenia i egzaminy sprawdzają nie tylko wiedzę teoretyczną, lecz również przygotowanie praktyczne.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie samooceny odsiew (skreślenia i rezygnacje) na I roku (w latach 2011/2012 do 2013/2014) wyniósł: od 62,5% w roku akademickim 2011/2012 do 21,3% w 2013/2014. Jako przyczyny rezygnacji ze studiów podaje się: powody osobiste, sytuacja rodzinna, brak możliwości pogodzenia pracy zawodowej, obowiązków rodzinnych z nauką na kierunku, problemy zdrowotne. Skreślenia z listy studentów było też spowodowane niepodjęciem nauki na kierunku lub nie przystąpienia do obrony pracy licencjackiej w wyznaczonym terminie. Liczba i odsetek świadczą o braku pobłażliwości ze strony nauczycieli i władz dziekańskich dla osób nie uczących się.

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji oraz rozmów ze studentami ocenianego kierunku można przyjąć, że w Uczelni stosuje się przejrzysty. System oceny efektów kształcenia, który umożliwia weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia, obejmuje on wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji System ten jest powszechnie dostępny i akceptowany przez studentów.

Monitorowaniem karier absolwentów na rynku pracy zajmuje się Biuro Karier. Prowadzi ono badanie losów absolwentów metodą sondażową. Narzędziem badawczym jest internetowy kwestionariusz ankiety zamieszczony na serwerze uczelni. Badania realizowane są w dwóch etapach:

- Wysłanie listu zapraszającego do wzięcia udziału w badaniach wraz z linkiem do ankiety (www.ankiety.pwsz.edu.pl)
- Analiza danych, które zostaną zgromadzone w rezultacie przeprowadzonych badań.

Kwestionariusz ankiety składa się z pytań otwartych i zamkniętych. Odpowiedzi na pytania zostają zakodowane.

Cel główny badań jest odpowiedź na pytanie, jakie plany mają przyszli absolwenci uczelni oraz co dzieje się z absolwentami uczelni z punktu widzenia rynku pracy i systemu edukacji. Cele szczegółowe podzielono na poszczególne fazy:

I etap – „Plany zawodowe i edukacyjne studentów (przed zakończeniem studiów):

- Określenie jaka była aktywność edukacyjna i zawodowa studentów biorących udział w badaniu.
- Określenie planów edukacyjnych i zawodowych studentów biorących udział w badaniu.

II etap - „Badanie losów Absolwentów PWSZ im. J. A Komeńskiego w Lesznie (trzy lata po ukończeniu studiów):

- Pozyskanie informacji, po których kierunkach kształcenia absolwenci biorący udział w badaniu podjęli dalszą naukę.
- Pozyskanie informacji o tym, jakiej pracy poszukują absolwenci biorący udział w badaniu a jaką pracę podejmują.
- Określenie, w jaki sposób absolwenci biorący udział w badaniu poszukują/poszukiwali pracy.
- Określenie czynników decydujących o podjęciu pierwszej pracy po studiach.
- Pozyskanie informacji, po których kierunkach kształcenia absolwenci biorący udział w badaniu mają największą szansę na podjęcie pracy w wyuczonym zawodzie.
- Określenie, jakie trudności związane są z poszukiwaniem pierwszej pracy po zakończeniu studiów mieli absolwenci biorący udział w badaniu

III etap - „Badanie losów Absolwentów PWSZ im. J. A Komeńskiego w Lesznie (pięć lat po ukończeniu studiów):

- Określenie, jakie są losy zawodowe absolwentów biorących udział w badaniu.
- Określenie, na ile świadomie kształtowana była kariera edukacyjno – zawodowa absolwentów biorących udział w badaniu.
- Określenie, jakie kwalifikacje i dodatkowe umiejętności nabyli absolwenci biorący udział w badaniu.
- Odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu uczelnia przygotowała do pracy w zawodzie absolwentów biorących udział w badaniu.

Materiał przedstawiony Zespołowi oceniającemu przez Biuro Karier PWSZ w Lesznie pokazuje, że:

- Badano losy absolwentów PWSZ z lat 2002-2008, 2009-2013 oraz z roku 2013/14.
- Bada opinie pracodawców o kwalifikacjach potrzebnych pracownikom poszukiwanym obecnie i za 5 lat.
- Bada motywy podjęcia edukacji w PWSZ w Lesznie (badanie studentów I rok).
- Zbiera opinie o jakości usług edukacyjnych PWSZ w Lesznie (opracowanie „Ocena jakości usług edukacyjnych w PWSZ Lesznie – rok akademicki 2013/2014).

Poszczególne tematy badań znajdują się na różnych poziomach zaawansowania, tj. zostały zakończone a z wynikami zaznajomiono władze Uczelni lub są prowadzone albo przygotowywane do badań. Zespół Pracowników Biura Karier w PWSZ w Lesznie jest dobrze przygotowany od strony metodologii badań i stanowi cenne ogniwo USZJK. Analiza wyników badań ankietowych pokazuje, że Uczelnia przywiązuje wystarczająco dużą wagę do tych analiz.

Taka koncepcja badań jest kompleksowa i pozwala na wykorzystanie uzyskanych wyników w doskonaleniu jakości procesu kształcenia oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów kierunku wychowanie fizyczne oraz otoczenia społeczno-gospodarczego.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego: **W PEŁNI**

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Przyjęte senat uczelni efekty kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne profil praktyczny są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku, uwzględniają oczekiwania rynku pracy i umożliwiające uzyskanie uprawnień i kompetencji do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego oraz zawodów pokrewnych zgodnie z wybraną specjalnością. Należy zintensyfikować działania informujące środowisko studenckie o efektach kształcenia, by w pełni było zrozumienie ich stosowania w obszarze szkolnictwa wyższego. Należy również podjąć sformalizowaną współpracę z lokalnymi klubami sportowymi i innymi stowarzyszeniami kultury fizycznej oraz osobami i placówkami prowadzącymi działalność gospodarczą w tym obszarze.

2) Przyjęte efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.

3) W uczelni stosowany jest jasny system oceny efektów kształcenia, który pozwala na zweryfikowanie osiągnięcia przez studentów zakładanych celów i efektów kształcenia. System ten jest powszechnie dostępny i akceptowany przez studentów.

4) W uczelni wypracowano rozbudowany i efektywny system monitorowania karier absolwentów na rynku pracy. W kolejnych etapach jego wyniki powinny zostać wykorzystane do doskonalenia jakości procesu kształcenia.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Kształcenie na kierunku „wychowanie fizyczne” jest realizowane w oparciu o plany i programy studiów opracowane zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym dla danego rocznika. Plan i program studiów dla kierunku „wychowanie fizyczne” począwszy od roku akademickiego 2012/2013 został dostosowany rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Plany i programy studiów zawierają również wytyczne wymienione w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 r., poz. 131).

Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu nr 10/2012 z dnia 19 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie.

Plan studiów na kierunku „wychowanie fizyczne” obowiązujący studentów rozpoczynających studia od roku akademickiego 2012/2013 dla poszczególnych specjalności został przyjęty uchwałami Senatu podjętymi w dniu 11 października 2012 r. (nr 75-86).

Plan i program studiów na kierunku „wychowanie fizyczne” dla pierwszego roku studiów obowiązujący od roku akademickiego 2013/2014 został przyjęty uchwałą Senatu nr 76/2013 z dnia 24 października 2013 r., natomiast Uchwałą nr 103/2013 z dnia 28 listopada 2013 r. został przyjęty plan i program studiów dla drugiego roku studiów.

Zmiany w planach i programach studiów na kierunku „wychowanie fizyczne” odbywają się zgodnie z przyjętymi w Uczelni procedurami zapisanymi w Statucie Uczelni.

Studia na kierunku wychowanie fizyczne WSZ w Lesznie trwają 3 lata (6 semestrów). Studenci mogą podjąć studia w trybie stacjonarnym lub niestacjonarnym, w ostatnim okresie nabór na studia niestacjonarnym nie jest realizowany. Zgodnie z założeniami zawartymi w efektach kształcenia „absolwent powinien być przygotowany do pracy dydaktyczno-wychowawczej, promowania zdrowia i aktywności fizycznej w miejscu pracy oraz w środowisku lokalnym. Powinien potrafić oddziaływać środkami fizycznymi na organizm i środkami społecznymi na osobowość człowieka w celu zaspokojenia jego potrzeb w zakresie rozwoju somatycznego, motorycznego oraz przygotowania do uczestnictwa w kulturze fizycznej. Absolwent powinien nabyć wiedzę, umiejętności i kompetencje pozwalające na pracę w przedszkolach, szkole na I poziomie edukacyjnym oraz w instytucjach oświatowych i w instytucjach związanych z kulturą fizyczną”.

W ramach kierunku oferowane są następujące specjalności:

- Wychowanie fizyczne z gimnastyką korekcyjno-kompensacyjną
- Wychowanie fizyczne z edukacją zdrowotną.
- Wychowanie fizyczne i zarządzanie sportem lokalnym.
- Wychowanie fizyczne z fitnesssem i tanecznymi formami ruchu.
- Wychowanie fizyczne osób niepełnosprawnych.
- Wychowanie fizyczne i aktywność fizyczna osób starszych.

W ostatnich latach studenci wybierali tylko specjalność Wychowanie fizyczne i zarządzanie sportem lokalnym.

Obecnie funkcjonują dwa plany studiów dla obecnego trzeciego roku, oraz znowelizowany dla obecnego pierwszego i drugiego roku. Różnią się one nieznaczaco i są prawidłowo skonstruowane.

Przedmioty w planie studiów pogrupowano na sześć kategorii:

- A. Przedmioty przygotowania ogólnego (5 przedmiotów).
- B. Przedmioty kształcenia podstawowego (9).
- C. Przedmioty w zakresie przygotowania merytorycznego do nauczania przedmiotu (15).
- D. Przedmioty przygotowania w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (3).
- E. Przedmioty przygotowania w zakresie dydaktycznym (2).
- F. Przedmioty do wyboru (7).

Taki układ jest czytelny dla studenta i pozwala w sposób racjonalny planować osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych celów i efektów kształcenia. W załączonych planach i programach studiów uwzględniono również przedmioty wymagane na kierunkach kształcących nauczycieli i wymienione w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012 r., poz. 131). Ich kolejność jest prawidłowa, a ich wymiar i przyjęte efekty kształcenia umożliwiają osiągnięcie przez absolwentów niezbędnych kompetencji do wykonywania pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Studia trwają przez okres trzech lat, w planie studiów stacjonarnych przyjęto 1845 godzin, Zdecydowanie przeważają ćwiczenia i laboratoria nad zajęciami w formie wykładów, co jest niezbędne na tym kierunku, zwłaszcza o profilu praktycznym. Przyjęta kolejność przedmiotów i modułów określona w programie

kształcenia ocenianego kierunku studiów jest prawidłowa. Sekwencję zasadniczych modułów kształcenia (kształcenie ogólne, kształcenie podstawowe, przygotowanie merytoryczne, przedmioty specjalnościowe) można również uznać za prawidłową. Wymiar i oferta przedmiotów do wyboru jest zgodny z wymogami, zwłaszcza, że w ofercie jest 6 specjalności. Warto rozważyć, czy aż 5 egzaminów w pierwszym semestrze i 7 w semestrze czwartym jest właściwe i pozwoli na osiągnięcie zakładanych na tym etapie efektów kształcenia.

Przyjęty w PWSZ system punktacji ECTS na ocenianym kierunku studiów jest zgodny z wymaganiami zawartym w § 5. pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. nr 243). Przyjęto, że semestralny nakład pracy studenta odpowiada 30 punktom ECTS (łącznie w trakcie studiów - 180 punktów). System ECTS uwzględnia nakład pracy studenta, niezbędny do osiągnięcia celów studiów określonych w postaci efektów kształcenia, jakie należy osiągnąć oraz wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jakie student uzyskuje po zaliczeniu przedmiotu. Jednemu punktowi ECTS odpowiada około 25-30 godzin pracy studenta. Przyjęty system ECTS jest zgodny ze standardem kształcenia nauczycieli.

Program i wymiar praktyk studenckich umożliwiają nabycia przez studenta umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania pracy nauczyciela wychowania fizycznego. Studenci zobligowani są do odbycia 4 praktyk:

- Praktyka asystencka (wymiar 40 godzin) - praktyka asystencka jest integralną częścią procesu kształcenia studentów kierunku wychowanie fizyczne. Praktyka odbywa się w szkołach podstawowych. Szczegółowy program praktyki zawiera zadania oraz wykaz godzin przewidzianych dla pracy studenta w szkole.
- Praktyka wdrożeniowa (wymiar 70 godzin) - praktyka wdrożeniowa jest integralną częścią procesu kształcenia studentów kierunku wychowanie fizyczne. Praktyka odbywa się w szkołach podstawowych. Szczegółowy program praktyki zawiera zadania oraz wykaz godzin przewidzianych dla pracy studenta w szkole.
- Praktyka pedagogiczna (wymiar 70 godzin) - praktyka pedagogiczna jest integralną częścią procesu kształcenia studentów kierunku wychowanie fizyczne. Praktyka odbywa się w szkołach podstawowych lub gimnazjalnych. Szczegółowy program praktyki zawiera zadania oraz wykaz godzin przewidzianych dla pracy studenta w szkole.
- Praktyka specjalnościowa (wymiar 30 godzin) - praktyka specjalizacyjna jest integralną częścią procesu kształcenia studentów kierunku wychowanie fizyczne. Praktyka odbywa się w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, przedszkolach, sanatoriach itp. Szczegółowy program praktyki zawiera zadania oraz wykaz godzin przewidzianych dla pracy studenta w placówce oświatowej.

Tak przyjęte cele i programy praktyk zawodowych umożliwiają uzyskanie kompetencji i formalnych uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego. Praktyki odbywają się w placówkach oświatowych, z którymi uczelnia zawarła stosowne porozumienia. Ostatnia praktyka realizowana w semestrze 6. związana jest z wybraną specjalnością i ukierunkowana jest na zdobycie praktycznych umiejętności z tego obszaru. Jest to rozwiązanie właściwe,

pozwalające na zetknięcie się z rynkiem pracy często odmiennym od sektora edukacyjnego. Zaliczanie praktyk zawodowych odbywa się na podstawie: obecności i systematycznego udziału w pracach w ciągu całego okresu trwania praktyki, sprawdzenia opanowania zagadnień przewidzianych w programie praktyk oraz przedłożenia Instytutowemu Kierownikowi Praktyk dziennika oraz opinii zakładowego opiekuna praktyki o jej odbyciu. System taki pozwala na weryfikację nabycia przez studenta umiejętności praktycznych.

Studenci kierunku wychowanie fizyczne realizują praktyki studenckie, których program uzależniony jest od poszczególnych lat studiów oraz specjalności. Studenci pozytywnie ocenili sekwencję oraz rozłożenie planu godzinowego praktyk na poszczególnych latach studiów. Istotne jest zamieszczenie wszystkich niezbędnych dokumentów, formularzy oraz regulaminu praktyk na stronie internetowej Uczelni. Dodatkowo Kierownik Praktyk organizuje spotkanie dla studentów, gdzie omawiany jest szczegółowo regulamin praktyk zawodowych. Pozytywnie należy ocenić, że środowisko studenckie ma możliwość odbycia praktyki w wybranych przez siebie instytucjach lub miejscach wskazanych przez Uczelnię. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie obecności oraz dzienniczka praktyk, w którym znajduje się ocena nauczyciela, samoocena studenta oraz ocena końcowa z odbytych praktyk. Kierownik Praktyk dokonuje zaliczenia końcowego, które jest udokumentowane wpisem do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta. Środowisko studenckie pozytywnie oceniło system zaliczenia praktyk zawodowych w PWSZ.

Zgodnie z § 12 Regulaminu studiów w PWSZ w Lesznie student ma prawo do:

- „Studiowania według indywidualnego planu studiów p programu kształcenia,
- Studiowaniu według indywidualnej organizacji studiów”.

Zarządzenie nr 13/2000 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 7 lutego 2000 r. w sprawie zasad i warunków indywidualnej organizacji studiów precyzuje warunki studiowania wg indywidualnej organizacji studiów. Uwzględniono w nim ułatwienia dla studentów osiągających wysokie wyniki w nauce, wybitnych sportowców oraz osób niepełnosprawnych. Przyjęte w Uczelni akty prawne i zawarte w nich uregulowania stwarzają możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych, studentów niepełnosprawnych oraz osób uprawiających sport wyczynowy.

Uczelnia umożliwia indywidualizację procesu kształcenia studentom kierunku wychowanie fizyczne. Studenci mają możliwość studiowania według indywidualnego planu i programu studiów. Wskazana możliwość jest kierowana do studentów, którzy ukończyli 1 rok studiów i wyróżniają się bardzo dobrymi wynikami w nauce oraz aktywną pracą naukową. Środowisko studenckie ma również możliwość indywidualnej organizacji studiów (IOS). Zarządzenie nr 24/2013 Rektora PWSZ określa tryb i zasady funkcjonowanie IOS. Warunkiem przyznania indywidualnej organizacji studiów jest spełnienie jednego z warunków opisanych w pkt. II Zarządzenia nr 24/2013 do których należą m.in. dobre wyniki w nauce, praca w ruchu naukowym, wybitne osiągnięcia sportowe, posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności, czy studiowanie na dwóch specjalnościach. Studenci pozytywnie ocenili funkcjonowanie indywidualnego planu i programu studiów oraz indywidualnej organizacji studiów. W chwili obecnej ze wskazanych możliwości korzysta 9 studentów kierunku wychowanie fizyczne.

Pozytywnie należy ocenić możliwości indywidualizacji procesu kształcenia z wykorzystaniem w tym celu katalogu przedmiotów do wyboru. Studenci wskazali

podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, że dobór przedmiotów oraz ich liczba jest zadawalająca, lecz omawiany wybór zajęć jest często ograniczony, z uwagi na niewystarczającą liczbę osób niezbędnych do uruchomienia poszczególnych przedmiotów.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe zawarte w sylabusach poszczególnych przedmiotów, przyjęte formy prowadzenia zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość, typową dla studiów na kierunku wychowanie fizyczne. Pozytywnie należy ocenić, iż według opinii środowiska studenckiego, dobór form zajęć dydaktycznych oraz metod kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się na poszczególnych przedmiotach.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Program kształcenia realizowany w ramach kierunku wychowanie fizyczne daje studentom możliwość osiągnięcia wszystkich zakładanych celów i efektów kształcenia oraz standardów kształcenia przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. System przedmiotów do wyboru oraz możliwość wyboru jednej z kilku specjalności, pozwalają też na uzyskanie zindywidualizowanej struktury kwalifikacji absolwenta.**
- 2) **Zakładane efekty kształcenia, treści programowe realizowane na poszczególnych przedmiotach obowiązkowych i fakultatywnych, stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość właściwą dla kierunku studiów wychowanie fizyczne o profilu praktycznym.**

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 3. samodzielnych nauczycieli akademickich (profesora i dwóch doktorów habilitowanych) oraz 6. doktorów. Analizę składu minimum kadrowego dokonano w pkt. 2

W grupie „pozostałych” nauczycieli akademickich (spoza minimum kadrowego) Uczelnia zgłosiła 15. nauczycieli: dwóch doktorów habilitowanych (obydwie osoby z dziedziny nauk o kulturze fizycznej), 6. doktorów oraz 7. magistrów. W przeddzień wizytacji jedna osoba z samodzielnych pracowników nauki (na skutek śmierci pracownika zgłoszonego wcześniej do minimum kadrowego) została przeniesiona do tego minimum W grupie doktorów pięciu reprezentuje nauki o kulturze fizycznej, jedna nauki humanistyczne. W tym ostatnim przypadku dr nauk humanistycznych prowadzi zajęcia z filozofii. Wśród magistrów przeważają magistrowie filologii (angielskiej i germańskiej) W tej grupie znajdują się także magister prawa (prowadzi zajęcia prawo w sporcie oraz ochronę własności intelektualnej) oraz magister pedagogiki (zajęcia: filozofia z etyką).

Zespół wspomagający minimum kadrowe dobrany jest zadaniowo, wg specyfiki programu kształcenia i przedstawionych efektów.

Uczelnia przyjęła praktyczny profil kształcenia, co zmusza Uczelnię do zatrudnienia specjalistów (trenerów, instruktorów różnych form aktywności ruchowej). W grupie pracowników tworzących minimum kadrowe znajdują się 3 osoby wykazujące się dorobkiem praktycznym, potwierdzonym dyplomami trenera klasy I (jedna osoba), trenera klasy II (2 osoby) a także wieloma dodatkowymi dyplomami instruktora

sportu. W grupie pracowników spoza minimum kadrowego jeden nauczyciel posiada dyplom trenera klasy mistrzowskiej (piłka nożna).

Wobec powyższych danych można by stwierdzić, że liczba i kwalifikacje pracowników naukowo-dydaktycznych PWZZ im. Jana Komeńskiego w Lesznie na kierunku wychowania fizyczne (pierwszy stopień, profil praktyczny) spełniają wymagania przyjętych efektów kształcenia, ale tylko w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej.

Do minimum kadrowego zaliczono wszystkich zgłoszonych pracowników naukowo-dydaktycznych. W grupie trzech profesorów (1) i doktorów habilitowanych (2) wszyscy prowadzą zajęcia zgodnie z kwalifikacjami dydaktycznymi i dorobkiem naukowym; profesor z dorobkiem naukowym z antropomotoryki prowadzi ten przedmiot, doktor habilitowany nauk biologicznych w zakresie antropologii prowadzi antropologię i anatomię. Instytut dysponuje kadrą zastępczą z dorobkiem naukowym i kwalifikacjami odpowiednimi do kierunku i profilu; w przeddzień wizytacji zmarł jeden z e zgłoszonych do minimum kadrowego profesorów. W czasie wizytacji podano innego pracownika, z dorobkiem odpowiadającym kierunkowi „wychowanie fizyczne”. Wobec tego dr hab. nauk o wychowaniu fizycznym i jednocześnie dr nauk humanistycznych ze specjalnością pedagogika prowadzi podstawy dydaktyki i pedagogikę. W grupie 6. doktorów wchodzących w skład minimum kadrowego, trzech ma dorobek naukowy i kwalifikacje do prowadzenia przedstawionych w „Raporcie” przedmiotów, kolejnych trzech ma doświadczenie praktyczne, potwierdzające możliwość prowadzenia wskazanych przedmiotów. I tak trener II klasy w pływaniu i w lekkiej atletyce prowadzi właśnie te dwa przedmioty praktyczne, trener I klasy w piłce ręcznej prowadzi zajęcia z metodyki i dydaktyki wychowania fizycznego a trener II klasy w tańcu towarzyskim prowadzi popularne zajęcia z tańca, aerobiku i fitness.

W grupie pozostałych nauczycieli akademickich osoba o specjalności naukowej fizjologia prowadzi fizjologię, dr ze specjalnością kultura fizyczna prowadzi historię kultury fizycznej i gry i zabawy ruchowe, dr ze specjalnością fizjologii wysiłku prowadzi biochemię i edukację zdrowotną a mgr wychowania fizycznego prowadzi zajęcia z piłki nożnej.

Efekty kształcenia dla kierunku wychowanie fizyczne o profilu praktycznym wizytowanej jednostki odnoszą się jednak do trzech obszarów kształcenia w zakresie: nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej (1), nauk humanistycznych (2) oraz nauk społecznych (3). W związku z tym, na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. (rozdział 3, paragraf 12.1.) „Każdy rozdział kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów, powinien być reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia. Wobec powyższego do minimum kadrowego wg efektów kształcenia zaproponowanych przez Uczelnię brakuje dwóch osób z dorobkiem naukowym z zakresu nauk humanistycznych i nauk społecznych.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków

prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 131) i wynosi ok. 1:16 (wymagana relacja 1:60).

Kadra naukowa (z minimum i poza) jest stabilna, zmieniająca się w niewielki sposób w ciągu ostatnich lat.

W przeszłości rozwój kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu oparty był na pracownikach, których podstawowym miejscem pracy była, zaprzyjaźniona z Uczelnią Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Obecnie w zatrudnieniu nauczycieli akademickich preferowane są osoby ze środowiska leszczyńskiego, dla których Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. J.A. Komeńskiego będzie podstawowym miejscem pracy. Polityka ta doprowadziła do sytuacji, gdzie obecnie 5. doktorów wchodzących w skład minimum kadrowego, Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Sprzyja temu promocja nowych doktorów: w sumie w latach 2008-2010 wypromowano 4. doktorów nauk o kulturze fizycznej. Wszyscy zatrudnieni są na pełnych etatach i wchodzi do minimum kadrowego. Uczelnia ma podpisane umowy w ramach programu Erasmus, umożliwiając pracownikom wyjazdy w ramach wymiany międzynarodowej.

Załącznik nr 5- Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.
Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe.
Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy).

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego – NIEDOSTATECZNIE

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

- 1) Liczba pracowników zaliczonych do minimum kadrowego (trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz sześciu doktorów) pozwala na realizację celów kształcenia i realizacji programu studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym tylko w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej. Jednostka przyjęła jednak koncepcję efektów kształcenia w trzech obszarach (dodatkowo w obszarze nauk humanistycznych i obszarze nauk społecznych), co, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5.10.2011 r. zmusza do włączenia do minimum kadrowego co najmniej po jednym nauczycieli akademickich z ww. obszarów.
- 2) Dorobek nauczycieli tworzących minimum kadrowe jest związany z kierunkiem studiów. Wszyscy nauczyciele akademicy reprezentują nauki o kulturze fizycznej i tej tematyki dotyczą ich publikacje. Do pełnej akceptacji składu minimum kadrowego brak jednak dwóch nauczycieli z dorobkiem naukowym z obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych. Kadra dydaktyczna spoza minimum kadrowego to także trenerzy i instruktorzy wielu form aktywności ruchowej, co jest zgodne z oczekiwaniami studentów wychowania fizycznego na pierwszym stopniu studiów o profilu praktycznym.
- 3) Polityka kadrowa Uczelni skupiona jest na wypromowaniu własnych nauczycieli akademickich, mieszkających w Lesznie i zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.

Ocena infrastruktury dydaktycznej a także naukowej obejmowała: bazę dydaktyczną, bazę sportową, pracownie naukowe, bibliotekę oraz bazę do przeprowadzania obozów letnich i zimowych.

Baza dydaktyczna:

Główne pomieszczenia dydaktyczne Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego (a także Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej) w Lesznie znajdują się w budynku głównym. W pięciokondygnacyjnym budynku podpiwniczonym, znajduje się 25 sal wykładowych o powierzchni użytkowej 1653 m². Wszystkie sale wykładowe wyposażone są w zestawy multimedialne, w skład których wchodzi: projektor multimedialny, zestaw komputerowy z dostępem do sieci Internet, nagłośnienie. Obiekt jest w pełni dostosowany dla osób niepełnosprawnych występują tam podjazdy i windy.

Dla celów dydaktycznych udostępniona jest także aula uczelni przy budynku ul. Mickiewicza 5. Aula liczy blisko 4000 m² i zawiera m.in. salę wykładową (90 osób), salę audytoryjną (na 420 osób), dwie sale audytoryjne na 123 osoby. Łącznie w auli jest 938 miejsc. Dzięki rozmieszczeniu sal audytoryjnych na dwóch poziomach można je połączyć w jedną 666 osobową widownię kompleksowo wyposażoną w systemy: audiowizualny, nagłośniający, tłumaczeń symultanicznych, konferencyjny i głosowania. Dodatkowo, sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt, w tym systemy audiowizualny, nagłośniający, tłumaczeń symultanicznych, konferencyjny i głosowania. Obiekt przystosowany jest także do potrzeb osób niepełnosprawnych. (windy z dostosowaniem do wózków inwalidzkich, toalety). W auli odbywają się głównie wykłady, także dla studentów Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej.

Baza sportowa

Zajęcia dydaktyczne o charakterze praktycznym (sportowym) odbywają się na obiektach własnych oraz na obiektach udostępnianych Uczelni na podstawie zawartych umów. Na terenie przylegającym do budynku głównego, obok biblioteki, znajduje się nowo wybudowane boisko sportowe o sztucznej nawierzchni o łącznej powierzchni ponad 900 m² przeznaczone do zajęć z koszykówki, piłki ręcznej, tenisa i siatkówki. Obiekty o sztucznych nawierzchniach są ogrodzone i oświetlone, umożliwiające grę od wczesnej wiosny do późnej jesieni.

W podziemiach budynku głównego znajduje się sala gimnastyczna o powierzchni 226,5m², adaptowana do prowadzenia zajęć z gimnastyki, akrobatyki, gimnastyki korekcyjno –kompensacyjnej, aerobicy, tańca, zabaw i gier ruchowych.

Dodatkowo Instytut korzysta z: hali sportowo-widowiskowej „Trapez” przy ul. Zygmunta Starego 1, sali gimnastycznej Zespołu Szkół Technicznych przy ul. Narutowicza 74 i III Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Plac Kościuszki 5 (gł. zajęcia z gier zespołowych), Środowiskowej Pływalni Edukacyjnej przy al. Jana Pawła II 10 (pływanie) oraz Stadionu MOSiR przy ul. 17-tego Stycznia 68 (lekka atletyka). Wszystkie te obiekty są udostępniane Uczelni na podstawie zawartych umów. Umowy te związane są z kosztami lub, w przypadku stadionu lekkoatletycznego, bezkosztowe.

Pracownie naukowe

W Instytucie prowadzone są badania z zakresu motoryczności człowieka. Do tego celu służy pracownia motoryczności człowieka zlokalizowana w podziemiach budynku głównego. Pracownia o powierzchni ok. 100 m² jest wyposażona m.in. w

Wiedeński System Testów, posturograf, bieżnia ruchoma, ergometry rowerowe i analizator składu ciała. W pracowni prowadzone są również zajęcia z przedmiotów „Antropomotyka” oraz „Teoria wychowania fizycznego”.

Biblioteka Uczelniana

Biblioteka Uczelniana powstała w 1999 r., jednakże . w styczniu 2008 r. przeniesiono jej zbiory do nowego, powstałego specjalnie na jej potrzeby, budynku przy ul. Opalińskich 1. Nowy obiekt jest 3-kondygnacyjny o powierzchni użytkowej 2100 m². Na parterze znajduje się wypożyczalnia, na pierwszym piętrze czytelnia, na drugim galeria i sala konferencyjna. Budynek może docelowo pomieścić do 100 tysięcy woluminów druków zwartych. Aktualnie biblioteka dysponuje księgozbiorem ponad 45 tys. książek, a także kasety magnetofonowe, kasety wideo, CD-ROMy, DVD i inne. Zbiory pogrupowane są w działy tematyczne. Dla przykładu lekka atletyka liczy blisko 60 pozycji, także tych najnowszych. Z każdego przedmiotu studenci mogą znaleźć odpowiednie pozycje, ze znacznym wyborem (wg tematyki, roku wydania i tp.). W bibliotece pracuje 16 osób, głównie na pełnych etatach. Budynek jest dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych – posiada podjazd, automatycznie otwierane drzwi wejściowe i windę. Obszerne pomieszczenie i szerokie odstępy pomiędzy regałami umożliwiają poruszanie się osobom na wózkach. Na potrzeby kierunku Wychowanie Fizyczne prenumerujemy czasopisma: Antropomotyka , Kultura Fizyczna, Sport Wyczynowy, Wychowanie Fizyczne i Sport, Wychowanie Fizyczne i Zdrowotne. Biblioteka organizuje korzystanie z baz w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki: EBSCO, baz czasopism Springera i Elseviera, Web of Knowledge, Willey-Blackwell i SCOPUS oraz czasopism Natur i Science. Biblioteka wykupiła ponadto licencje na użytkowanie bazy informacji prawnej Lex-Sigma (3 stanowiska on-line), w ramach której wykupiono również dostęp do ok. 600 tytułów książek z zakresu prawa. Zasoby uzyskane na podstawie licencji dostępne są w całej sieci uczelni (budynek główny, biblioteka, dom studenta) oraz dla zarejestrowanych użytkowników Wi-Fi. Nauczyciele akademicy mogą korzystać (po zarejestrowaniu) z zasobów WBN, Lex i ibuk również zdalnie z komputerów domowych. Dostęp do czytelnia ibuk.pl dla wszystkich zarejestrowanych użytkowników jest możliwy również z komputerów domowych. Biblioteka została wyposażona w urządzenia samoobsługowe do zwrotu i wypożyczania książek oraz zestaw (czytnik i palmtop) do kontroli księgozbioru. Wszystkie gromadzone przez bibliotekę zbiory ujęte są w katalogu komputerowym OPAC WWW, który jest dostępny z wszystkich komputerów znajdujących się w bibliotece oraz on-line ze strony domowej www.biblioteka.pwsz.edu.pl. Poprzez katalog OPAC WWW czytelnik nie tylko może przeszukiwać bazę danych o zbiorach biblioteki, ale również obsługiwać swoje konto w Wypożyczalni: stan bieżący i historia wypożyczeń, rezerwacje wypożyczonych książek, prolongata on-line. System automatycznie wysyła na adresy mailowe czytelników przypomnienia o zbliżającym się terminie zwrotu dokumentów, rozpoczęciu naliczania opłaty za przetrzymanie oraz nadejściu rezerwowanej pozycji. Biblioteka użytkuje 40 komputerów. Dla czytelników dostępnych jest 29, w tym 20 z dostępem do Internetu. W całym budynku jest możliwy bezprzewodowy dostęp Wi-Fi .

Biblioteka czynna jest od poniedziałku do soboty, 52 godziny tygodniowo: w poniedziałki i soboty w godz. 9.00 – 15.00, od wtorku do piątku w godz. 9.00 – 19.00. Poza działalnością dydaktyczną i informacyjną biblioteka prowadzi szeroką działalność popularyzatorską, organizując kiermasze, wystawy i okazjonalne spotkania.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego:- W PEŁNI
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Przyjęte przez Instytut Zdrowia i Kultury Fizycznej efekty kształcenia znajdują odzwierciedlenie w infrastrukturze dydaktycznej Uczelni. Zajęcia o przyjętym przez Uczelnię profilu praktycznym kierunku realizowane są w oparciu o dostosowane do zajęć obiekty dydaktyczne (aula, sale dydaktyczne) oraz obiekty sportowe. Infrastruktura do zajęć praktycznych jest częściowo własnością Uczelni, częściowo wynajmowana na podstawie umów i porozumień (częściowo bezpłatnych). Obiekty wynajmowane (pływalnia, stadion lekkoatletyczny) spełniają wysokie wymagania do prowadzenia zajęć ze studentami. Instytut posiada także pracownię do analizy motoryczności człowieka, która stała się podstawowym miejscem badań w kilku sfinalizowanych przewodach doktorskich. Na uwagę zasługuje nowa biblioteka uczelniana, w której, na trzech piętrach, zgromadzono obszerny przegląd piśmiennictwa z zakresu prowadzonego kierunku.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: NIE DOTYCZY

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Uchwała nr 29/2012 Senatu PWSZ z dnia 31 maja 2012r. w sprawie *zasad i trybu przyjęć na studia pierwszego stopnia w roku akademickim 2013/2014 w PWSZ w Lesznie* określa zasady rekrutacji dla kandydatów na studia. Rekrutacje przeprowadzają Instytutowe Komisje Rekrutacyjne powołane przez Rektora. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia I stopnia zobowiązani są do posiadania świadectwa maturalnego lub dojrzałości, złożenia kompletu dokumentów w wyznaczonych terminach oraz spełnienia wymogów rekrutacyjnych dla danego kierunku studiów. Klasyfikacja kandydatów na kierunek wychowanie fizyczne obejmuje konkurs świadectw - oceny z egzaminu pisemnego z języka polskiego. Zasady rekrutacji są przejrzyste i dostępne na stronie internetowej Uczelni. Studenci pozytywnie ocenili procedury rekrutacyjne. Według ich opinii zachowują one zasadę równych szans i warunkują odpowiedni dobór kandydatów. W chwili obecnej (niż demograficzny, nasycenie rynku pracy) nie prowadzi się selekcji na „wychowanie fizyczne”, obowiązuje złożenie obowiązujących dokumentów przy wymaganym zaświadczeniu lekarskim o możliwości studiowania na omawianym kierunku studiów. W związku z tym trudno ocenić dobór kandydatów w odniesieniu do możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Niemnie obecna liczba studentów w omawianej jednostce sprzyja jakości kształcenia. Stan kadry naukowej minimum kadrowego oraz pozostałych nauczycieli akademickich ściśle związanych z kierunkiem wychowanie fizyczne stanowią podstawy do kształcenia większej liczby studentów.

W opracowanych kartach przedmiotów zawarto przewidywane efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w odniesieniu do kierunku. Obecni na spotkaniu studenci nie potwierdzili znajomości efektów kształcenia zawartych w kartach przedmiotów, ale mówią o sylabusach, które dostępne są także na stronie internetowej Instytutu. Niemniej m.in. ww. zagadnienia są podawane na pierwszych zajęciach przez nauczycieli, kiedy to studenci są informowani o zakresie materiału, charakterystyce przedmiotu, obowiązującej literaturze oraz sposobach zaliczenia przedmiotu.

Zasady oceniania studentów są przejrzyste dla studentów i znane od początku trwania zajęć dydaktycznych, zgodne z zapisem w Regulaminie Studiów. Są one konsekwentnie egzekwowane przez wykładowców (potwierdzone przez studentów), co pozytywnie wpływa na proces uczenia się. Studentom przekazywana jest obszerna wiedza z zakresu kształcenia ogólnego, podstawowego, przygotowania merytorycznego oraz wyboru specjalności. Dużą rolę w przygotowaniu do zawodu odgrywają bardzo dobrze zorganizowane praktyki realizowane w środowisku dotyczy przyszłej pracy zawodowej. Dają możliwość weryfikacji kształcenia na omawianym kierunku studiów w zakresie wiedzy, umiejętności ale też kompetencji społecznych z uwarunkowaniami przyszłej pracy zawodowej. W opinii studentów oceniani są oni obiektywnie (w razie wątpliwości zawsze mają wgląd do swoich prac), zgodnie z zasadami zawartymi w Regulaminie Studiów jak i w szczegółowo opracowanych kartach przedmiotów gdzie min. zamieszczono; wymagania wstępne, opis efektów kształcenia dla wszystkich rodzajów zajęć (wykłady, ćwiczenia, laboratoria), formy nauki własnej np. pisanie sprawozdań czy opracowanie prezentacji, zasady oceniania (np. egzamin, kolokwium). Według opinii studentów prezentowanych podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, ważny jest dostęp do prac egzaminacyjnych i zaliczeniowych oraz możliwość ich poprawy. Do wglądu przedstawiono prace etapowe, zaliczeniowe i egzaminów z zajęć teoretycznych i praktycznych w tym dzienniki praktyk studenckich. Końcowe efekty kształcenia na omawianym kierunku studiów są zawarte w pracach dyplomowych tematycznie ściśle związanych z wychowaniem fizycznym.

Z przedstawionych dokumentów, a także opinii studentów wynika, że system oceny osiągnięć studentów posiada standardowe wymagania, zapewnia przejrzystość i obiektywizm w formułowaniu ocen, jest zorientowany na proces uczenia się, a wymagana wiedza i umiejętności praktyczne w pełni są możliwe do uzyskania w czasie zajęć, podczas praktyk ale też przy organizacji lub współorganizacji licznych imprez rekreacyjno-sportowych dla środowiska lokalnego oraz w trakcie nauki własnej.

Zgodnie z Regulaminem Studiów PWSZ w Lesznie (punkt 4) w Uczelni stosowana jest punktowa metoda wyrażania osiągnięć studenta - Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS), sprzyjająca wymianie krajowej i międzynarodowej. PWSZ w Lesznie prowadzi wymiany międzynarodowe skierowane do środowiska studenckiego w ramach programu Erasmus. Uczelnia podpisała 4 umowy partnerskich dla Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej. W latach 2010-2013 w programie uczestniczyło 20 studentów wizytowanego kierunku. Studenci pozytywnie ocenili możliwość uczestnictwa w wymianie międzynarodowej. Ważne jest, według ich opinii, wsparcie informacyjne Uczelni i pomoc w zrealizowaniu wyjazdu.

Pozytywnie należy ocenić uczestnictwo Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej w międzynarodowym projekcie EduSPORT International Summer School, którego głównym celem jest wymiana doświadczeń w zakresie sportu i kultury fizycznej (zagadnienia teoretyczne i praktyczne) pomiędzy krajami partnerskimi. W ramach wskazanej współpracy studenci uczestniczą w dwutygodniowym obozie (bezpłatny transport, zakwaterowanie i wyżywienie). Wszystkie niezbędne informacje znajdują się na stronie Internetowej Uczelni. Organizacja procesu kształcenia stwarza odpowiednie możliwości udziału studentów w wymianach międzynarodowych z punktu widzenia oceny studenckiej. Na jakość kształcenia wpływa też udział studentów kierunku ocenianego w badaniach naukowych realizowanych w Instytucie Zdrowia i Kultury Fizycznej (szczególnie udział studentów w pomiarach sprawności fizycznej – testy sprawności fizycznej). *Wskazane byłoby powołanie na kierunku koła naukowego tematycznie związanego z kulturą fizyczną.* Ważną rolę w procesie kształcenia, przygotowania do zawodu, spełnia udział studentów w licznych imprezach organizowanych dla środowiska lokalnego. Studenci mają możliwość sprawdzenia swojej wiedzy i umiejętności praktycznych nabytych w trakcie nauczania, co pozytywnie wpływa na zaangażowanie studentów w bardziej efektywny proces kształcenia. Jak wynika z rozmów z kadrą nauczającą coraz więcej podmiotów zgłasza zapotrzebowanie na pomoc studentów przy organizacji imprez sportowych czy rekreacyjnych.

Uczelnia nie oferuje swoim studentom możliwość uczestnictwa w wymianie krajowej m.in. z programu MOST. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wizytowanego kierunku wskazali, iż są zainteresowani podjęciem studiów poza macierzystą Uczelnią. Zaleca się zatem umożliwienie rozwoju i wymiany doświadczeń ze studentami pokrewnych jednostek w kraju.

Studenci mają też możliwość studiowania wg *Indywidualnej Organizacji Studiów*-Zarządzenie nr 13/2000 Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 7 lutego 2000 r. określający plan terminów i zaliczeń - wykaz przedmiotów z ustalonym terminem zaliczeń i egzaminów w tym praktyk, co sprzyja wymianie międzynarodowej, uczestnictwu w projektach naukowych, pracy na rzecz Uczelni czy aktywności sportowej. Na kierunku ocenianym nie prowadzi się kształcenia na odległość.

Studenci wizytowanego kierunku posiadają odpowiednią wiedzę na temat systemu ECTS. Niezbędne informacje w tym zakresie mogą odnaleźć na stronie Internetowej Uczelni. Społeczność studencka pozytywnie oceniła popularyzację wskazanego systemu przez Uczelnię. Tak więc system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, poprzez kształcenie w jednostce macierzystej, w tym w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów czy programu Erasmus, sprzyja mobilności studentów pod kątem przyszłej pracy zawodowej.

System opieki dydaktycznej skierowany do środowiska studenckiego funkcjonuje poprawnie. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu studenci są informowani na temat zakresu materiału omawianego na zajęciach, charakterystyki przedmiotu, obowiązującej literatury oraz sposobu zaliczenia przedmiotu. Pozytywnie należy ocenić Karty Przedmiotów (sylabusów) opracowanych jednolicie zgodnie z KRK zawierające; cele kształcenia, wymagania wstępne, opis efektów kształcenia, treści wykładane, tematy zajęć teoretycznych i praktycznych w tym praktyk pedagogicznych. W kartach przedmiotu zawarto też opis metod dydaktycznych, formy i kryteria zaliczeń, sposoby weryfikacji efektów kształcenia, ocenę nakładu pracy studentów oraz literaturę przedmiotu podstawową i uzupełniającą. Sylabusy są

dostępne dla studentów, zamieszczone na stronie internetowej Uczelni. Informacje w nich zawarte są z punktu widzenia procesu uczenia się są właściwe i kompletne.

Ważne jest również umieszczenie na stronie Internetowej Uczelni dokumentów związanych z tokiem studiów (m.in. regulaminu studiów, regulaminu pomocy materialnej, organizacji roku akademickiego). Pozytywnie należy ocenić konsultacje nauczycieli akademickich regulowane Zarządzeniem 4/2010 Rektora PWSZ z dnia 21.01.2010 roku. Zdarza się jednak niedostosowanie terminów konsultacji do potrzeb oraz zajęć dydaktycznych studentów, ale niemniej mogą oni kontaktować się też za pomocą poczty elektronicznej (terminy konsultacji oraz adresy e-mailowe pracowników podane na stronie internetowej Instytutu).

Uczelnia zapewnia swoim studentom dostęp do literatury dzięki funkcjonowaniu Biblioteki Uczelnianej. Studenci negatywnie ocenili liczbę podręczników niezbędnych w procesie kształcenia. Często brakuje literatury specjalistycznej lub nie jest ona dostępna z uwagi na małą liczbę egzemplarzy w Uczelni. Informacja ta nie znalazła potwierdzenia przez Zespół Wizytujący: „na uwagę zasługuje nowa biblioteka uczelniana, w której, na trzech piętrach, zgromadzono obszerny przegląd piśmiennictwa z zakresu prowadzonego kierunku”. Studenci mogą też korzystać ze zbiorów AWF w Poznaniu (Porozumienie z 1 października 1999 roku).

Studenci pozytywnie ocenili liczebność grup seminaryjnych i ćwiczeniowych, a liczba pracowników naukowo-dydaktycznych przypadająca na grupę studencką jest odpowiednia i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, iż mają swobodę w doborze tematyki prac dyplomowych związanych z kulturą fizyczną. Ważna jest również możliwość swobodnej komunikacji (z wykorzystaniem poczty elektronicznej) oraz konsultacji z wybranymi promotorami prac dyplomowych. W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które oferuje studentom bezpłatne szkolenie i warsztaty m.in. z zakresu kompetencji miękkich, co studenci oceniają pozytywnie. Środowisko studenckie ma również możliwość zapoznania się z ofertą praktyk, wolontariatu, czy pracy. Niezbędne informacje znajdują się na stronie Internetowej Uczelni. Studenci zadowoleni są z funkcjonowania Sekretariatu Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej. Godziny pracy Sekretariatu w opinii studentów są odpowiednie.

PWSZ nie posiada funkcjonującego systemu dotyczącego skarg i rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Rozstrzygnięcie spraw spornych odbywa się na podstawie nieformalnych działań, które w opinii studentów spełniają swoją rolę.

Pozytywnie należy ocenić infrastrukturę Uczelni, która jest dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W budynkach zamontowane są windy i podjazdy, które umożliwiają poruszanie się osób z niepełnosprawnością ruchową. Uczelnia w myśl art. 173. ust 2 Ustawy zapewnia pomoc materialną dla studentów niepełnosprawnych. Wysokość świadczenia jest kwotą stałą, niezależną od stopnia posiadanej niepełnosprawności i wynosi 400 zł miesięcznie. *Negatywnie* należy ocenić, iż PWSZ nie zapewnia odpowiedniego wsparcia dydaktycznego studentom niepełnosprawnym- nie funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu specjalistycznego i elektronicznego oraz inne rozwiązania, które wspomagały by studentów z niepełnosprawnościami wzroku, czy słuchu w uzyskiwaniu zakładanych efektów uczenia się.

Uczelnia posiada przejrzysty system opieki materialnej i socjalnej środowiska studenckiego. Studenci mają możliwość ubiegania się o wszystkie świadczenia wskazane w art. 173 ust. 1 Ustawy. Pozytywnie należy ocenić zastosowania kilku kryteriów (średniej ocen lub osiągnięć naukowych lub artystycznych lub sportowych studentów) do otrzymania Stypendium Rektora w myśl art. 181 ust. 1 Ustawy., co

sprzyja bardziej obiektywnej ocenie. Organami rozpatrującymi wnioski o przyznanie stypendium pomocy materialnej jest Komisja stypendialna i Odwoławcza Komisja stypendialna. Decyzje w sprawie składanych wniosków są wydawane w formie pisemnej i przysługuje od nich odwołanie zgodnie z art. 207 ust. 1 Ustawy. Samorząd Studentów ma swoich przedstawicieli w Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej zgodnie z Zarządzeniem nr 24/2014 Rektora PWSZ z dnia 18 czerwca 2014 roku. Ważne jest, że studenci stanowią większość składu obu Komisji, co jest zgodne z art. 177 ust. 3 Ustawy. W ocenie studentów system pomocy materialnej funkcjonuje poprawnie.

Środowisko studenckie podczas spotkania z Zespołem oceniającym PKA wyróżniło zajęcia dydaktyczne z przedmiotów gimnastyka i dietetyka, argumentując swój wybór ciekawymi formami prowadzenia zajęć oraz dużymi kompetencjami wykładowców. Problemem są zajęcia prowadzone poza Uczelnią, na które studenci są zobligowani dojechać na własny koszt.

Samorząd Studentów prowadzi działalność w zakresie spraw studenckich, włączając w to organizację przedsięwzięć kulturalnych m.in. wybory miss oraz imprezy okolicznościowe.

Uczelnia zapewnia środki materialne niezbędne do funkcjonowania Samorządu Studentów, zgodnie z art. 202 ust. 8 Ustawy. Studenci nie mają do dyspozycji stałego budżetu. Środki materialne są im przekazywane po uprzedniej prośbie pisemnej, kierowanej do Władz Uczelni. Studenci wskazali, iż stały budżet umożliwiłby zaplanowania wydatków oraz inicjatyw studenckich w kolejnym roku akademickim. Samorząd Studentów nie prowadzi szkoleń dla studentów rozpoczynających kształcenie z zakresu ich praw i obowiązków. Przedstawiciele studentów wskazali, iż nie byli świadomi konieczności prowadzenia wskazanych szkoleń. Zaleca się organizację szkoleń dla studentów pierwszego roku z ich praw i obowiązków. Samorząd Studentów opiniuje Regulamin Studiów, zgodnie z art. 161 ust.2 Ustawy oraz plany i programy kształcenia, co jest zgodne z art. 68 ust. 1 pkt. 2 Ustawy. W obu przypadkach opinia jest przedstawiana w formie pieczętki na wskazanych dokumentach. Zaleca się sporządzanie opinii w formie pisemnej w celu lepszego udokumentowania udziału studentów w omawianym procesie oraz stworzenia dodatkowej możliwości wymiany informacji pomiędzy Władzami Uczelni, a Samorządem Studentów.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste i zrozumiałe dla środowiska studenckiego. Istotne jest, iż uwzględniają one zasadę równych szans dla wszystkich kandydatów. Niezbędne informacje dostępne są na stronie Internetowej Uczelni.**
- 2) **Zasady oceny osiągnięć dydaktycznych studentów są znane od początku trwania zajęć. Są one konsekwentnie egzekwowane przez nauczycieli akademickich. W opinii studentów system oceny jest obiektywny, ukierunkowany na proces uczenia się.**
- 3) **PWSZ stwarza odpowiednie warunki do mobilności studentów kierunku wychowanie fizyczne. Pozytywnie należy ocenić popularyzację programów wymiany międzynarodowej. Zastrzeżenia budzie jednak fakt, iż Uczelnia nie stwarza możliwości udziału studentów w wymianach krajowych.**
- 4) **Uczelnia posiada przejrzysty system opieki materialnej i dydaktycznej, skierowany do środowiska studenckiego wizytowanego kierunku.**

Realizowane na ocenianym kierunku formy opieki w pełni spełniają swoją rolę z punktu widzenia oceny studenckiej. Istotne jest zapewnienie studentom odpowiedniego dostępu do informacji związanych z tokiem studiów, w tym z organizacją procesu kształcenia. Uczelnia wspiera i stwarza odpowiednie warunki do działalności Samorządu Studentów.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości w Uczelni (WSZJK) został wprowadzony Uchwałą nr 2/2013 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 17 stycznia 2013 r. Zarządzeniem Rektora nr 33/2014 z dnia 27 października 2014 r. zostały wprowadzone procedury Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK). Pozytywnym jest fakt, że głównymi celami USZJK jest osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia, stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia, systematyczna i kompleksowa ocena efektów kształcenia, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, zwiększenie szans absolwentów na rynku pracy, informowanie kandydatów na studia o jakości kształcenia i kwalifikacjach absolwentów oraz podnoszenie atrakcyjności konkurencyjności oferty edukacyjnej. System ten swoim zakresem obejmuje monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie warunków ich rozwoju, ocenę jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, monitorowanie warunków kształcenia, monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia, weryfikację zakładanych efektów kształcenia, ocenę dostępności informacji na temat kształcenia, ocenę mobilności studentów, śledzenie losów absolwentów, ocenę aktywności naukowo-badawczej jednostki, ocenę funkcjonowania Biura Karier, a także zapobieganie zjawiskom nieprawidłowym (patologicznym).

Wcześniej Uczelnia nie posiadała dokumentu odzwierciedlającego formalny opis wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Do podstawowych instrumentów zarządzania jakością kształcenia w Uczelni należały systematycznie prowadzone ewaluacje zajęć dydaktycznych. Opracowywane w ich wyniku raporty miały na celu formułowanie zaleceń, w oparciu o które podejmowano działania naprawcze.

W celu realizacji prac nad jakością powołano Senacką Komisję ds. Kształcenia. Uchwałą Senatu nr 89/2012 z dnia 29 listopada 2012 r. zatwierdzono jej skład osobowy wraz z przedstawicielem studentów. W kompetencjach Komisji jest opiniowanie wniosków o powołanie nowych kierunków studiów oraz specjalności, opiniowanie planów studiów i programów nauczania, opiniowanie zasad przyjęć na studia oraz rozmiarów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, opiniowanie projektów regulaminu studiów i jego zmian, opiniowanie planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających oraz opiniowanie innych spraw należących do kompetencji Senatu w zakresie kształcenia.

W proces zarządzania kierunkiem włączone są: Rektor, Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, Rektorska Komisja ds. Zatrudnienia i Zmiany Stanowisk Nauczycieli Akademickich, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Dyrektor Instytutu Zdrowia i Kultury Fizycznej, Uczelniany Koordynator

ds. KRK. Wszystkie powołane zostały i pracują w oparciu o nadane im regulaminy i statuty przez Senat, Rektora lub Dyrektora Instytutu.

Funkcjonującą strukturę zmierzającą do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w WSZ w Lesznie należy ocenić pozytywnie, w jej skład wchodzi:

1. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (USZJK),
2. Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
3. Instytutowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia

Skład Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia to: Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, po jednym przedstawicielu Instytutów, Studium Języków Obcych, Samorządu Studenckiego. Do zadań tej Komisji należy: projektowanie i doskonalenie USZJK, ocena wdrażania USZJK w Instytutach, ustalanie zasad gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji na temat jakości kształcenia. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia na kadencję 2012-2016 została powołana Zarządzeniem Rektora nr 18/2014 z dnia 5 maja 2014 r.

Do zadań Pełnomocnika Rektora należy: przedkładanie Rektorowi i Senatowi Uczelni sprawozdania z funkcjonowania USZJK wraz z wnioskami służącymi jego doskonaleniu, współpraca z przewodniczącymi Instytutowych Komisji ds. Jakości Kształcenia. Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w PWSZ w Lesznie reguluje zestaw uczelnianych aktów prawnych i powołanych (oraz działających) w oparciu o nie organów Uczelni i zespołów specjalistycznych.

W instytucie Zdrowia i Kultury Fizycznej funkcjonuje Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia - odpowiedzialny za ocenę wdrażania systemu w jednostce. Do końca sierpnia każdego roku Zespół przedkłada sprawozdania do USZJK i Dyrektora Instytutu dotyczące oceny wdrażania Uczelnianego Systemu w Instytucie, propozycji zmian w funkcjonowaniu USZJK, opracowywania i wdrażania własnych procedur wynikających ze specyfikacji prowadzonych kierunków studiów, w tym wychowania fizycznego.

Dyrektor Instytutu odpowiada przed Rektorem za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w Instytucie. Jest zobowiązany do podejmowania działań mających na celu podnoszenie jakości kształcenia w Instytucie, przedkłada Senatowi zmiany w programach kształcenia, wynikające z oceny jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, w celu ich zatwierdzenia, zapewnia obsługę administracyjno-techniczną Instytutowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Jakość kształcenia oceniana jest min. poprzez ocenę; poziomu merytorycznego zajęć, terminowości ich realizacji, wykorzystywanie aparatury i sprzętu w tym sportowego podczas zajęć. Ważnym elementem jest analiza bieżąca programów studiów, w dbałości o jakość kształcenia, zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy (wprowadzanie nowych specjalności np. zarządzanie sportem lokalnym).

Elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest system ankietyzacji oraz hospitacji. Ankieta (anonimowa) badanie opinii studentów – diagnoza jakości pracy kadry dydaktycznej przeprowadzana zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 1 2/2009 z dn. 21 lipca 2009 r. w sprawie *zasięgnięcia opinii studentów o wypełnianiu obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz powołania w Instytutach Zespołów ds. oceny realizacji prac dyplomowych* (Zał. Nr 1 ww. zarządzenia). Badania oceny nauczycieli akademickich dotyczą przedmiotów, których pełna realizacja kończy się w danym semestrze lub roku akademickim. Ankietyzacją objęci są wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący dany przedmiot. Kwestionariusz ankiety jest przejrzysty i zrozumiały, studenci mają możliwość zawarcia dodatkowych uwag. Zastrzeżenia budzi jednak fakt, iż wskazane

postępowania nie są powszechne. Z opinii studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem oceniającym wynika, iż ocena nie jest dokonywana cyklicznie i nie zawsze dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich, nie mieli wiedzy na temat wyników ankietyzacji oraz jej wpływu na poprawę jakości kształcenia. Sugerowane jest przeprowadzenie kampanii promocyjno-informacyjnej dotyczącej ewaluacji procesu kształcenia. Dodatkowo Zarządzenie nr 12/2009 w § 3 pkt. 3 dopuszcza funkcjonowanie procesu ankietyzacji raz na dwa lata. Zaleca się uzupełnienie funkcjonującego systemu o postępowania uwzględniające systematyczną oraz powszechną ocenę wykładowców przez studentów oraz powszechną publikację wyników ankiet dla środowiska studenckiego, w celu umożliwienia studentom pełnego udziału w postępowaniach dotyczących doskonaleniu jakości kształcenia. Wyniki powinny służyć podnoszeniu poziomu kształcenia, ocenie nauczycieli akademickich, a także bezpośrednim przełożonym w celu realizacji polityki kadrowej. Studenci wpływ na jakość kształcenia mają niewielki poprzez udzielane odpowiedzi w skierowanych do nich ankietach. Zaznaczyć należy, że wszystkie efekty kształcenia dla omawianego kierunku zgodne są z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Rozporządzenie MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r.) i są egzekwowane przez nauczycieli akademickich (zaliczenia, egzaminy, praktyki zawodowe, egzamin dyplomowy). Bogata oferta kształcenia; plan studiów z proponowanymi specjalnościami oraz kursy doskonalące wpisują się w oczekiwania rynku pracy. Pozytywnie ocenia się poszukiwanie nowych propozycji nauczania o czym świadczą rozmowy prowadzone w Instytucie ad. kształcenia w kierunku opieki nad osobami starszymi z uwzględnieniem podstaw pielęgniarstwa i fizjoterapii.

Hospitacje zajęć. Szczegółowe zasady przeprowadzania hospitacji określa *Procedura P.11.9. Prowadzenie hospitacji zajęć.* Hospitacje przeprowadza się zgodnie z planem ustalonym na początku każdego semestru przez Dyrektora Instytutu, a zatwierdzany przez Prorektora ds. studiów. Hospitacja przebiega w oparciu o kartę/protokół, służący do wyciągnięcia i omówienia wniosków z osobą hospitowaną. Przedłożone Zespołowi PKA arkusze zawierały opinie pozytywne dotyczy nauczycieli. Po odbytej hospitacji (wizytacji) omawiane są z nauczycielem wnioski i zalecenia. Wyniki przeprowadzonych hospitacji są uwzględniane w okresowej ocenie pracowników, w polityce awansu oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych. Studenci nie potwierdzili obecności osoby hospitującej na zajęciach. Zaleca się zwiększenie liczby hospitowanych zajęć w celu pełnej oceny nauczycieli pracujących na wychowaniu fizycznym w kontekście uzyskiwania przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Znaczącym narzędziem ewaluacji procesu kształcenia jest okresowa ocena pracowników. Zasady i zakres oceny nauczycieli akademickich określa Statut Uczelni oraz Zarządzenie Rektora nr 7/2012 z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie *okresowej oceny nauczycieli akademickich w PWSZ w Lesznie.* Uchwałą Senatu nr 6/2014 z dnia 27 marca 2014 r. został zatwierdzony *wzór arkusza oceny okresowej nauczycieli akademickich.* Przedstawiona Zespołowi Oceniającemu PKA dokumentacja tej oceny pozwala na stwierdzenie, że przeprowadzona została zgodnie z wymaganiami art. 132 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Okresowe oceny pracowników były pozytywne.

Istotnym elementem wewnętrznego systemu jest też realizacja i ocena praktyk zawodowych – nadzoruje pracownik wskazany przez Dyrektora Instytutu. Są one integralną częścią kształcenia na kierunku praktycznym jakim jest kierunek wychowanie fizyczne. Studenci realizują 4 etapy praktyki: asystencka (40 h) i wdrożeniowa (70 h) - obie w szkole podstawowej natomiast pedagogiczna (70 h) w

szkole podstawowej lub w gimnazjum. Praktyka specjalnościowa (wymiar 30 godzin) - w szkołach podstawowych, gimnazjalnych, przedszkolach, sanatoriach itp. Na podstawie dostarczonej dokumentacji, tj. dzienników praktyk i rejestracji komputerowej ich przebiegu (od wdrożeniowych po specjalnościową) cele i programy praktyk zawodowych, należy ocenić wysoko. Umożliwiają one uzyskanie formalnych uprawnień i niezbędnych kompetencji do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego oraz do pracy w placówkach szeroko rozumianej kulturze fizycznej.

Elementem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest też procedura dyplomowania. Komisja ds. oceny realizacji prac dyplomowych działa od września 2009 roku. W tej kwestii ma też zastosowanie Zarządzenie nr 20/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 roku *w sprawie szczegółowych zasad i trybu sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej nad pracami dyplomowymi studentów na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych*. Do chwili obecnej Komisja przeanalizowała znaczną liczbę prac, przede wszystkim pod kątem wybieranych przez studentów zagadnień, zgodnych z kierunkiem wychowanie fizyczne i promotorów - uprawnionych nauczycieli. Stwierdzono zgodność zagadnień poruszanych z kierunkiem studiów. Podobne spostrzeżenia odnotowali członkowie Zespołu oceniającego PKA (załącznik 4, część II niniejszego Raportu). W Uczelni w chwili obecnej nie funkcjonuje system antyplagiatowy. Natomiast w celu dostosowania się do nowelizacji Ustawy, zarządzenie dotyczące tej kwestii jest w trakcie realizacji i na najbliższym Senacie będzie zatwierdzone.

Zespół wizytujący otrzymał do wglądu Sprawozdanie z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia – obszernego Raportu ewaluacji jakości kształcenia w PWSZ za lata 2012/2013 i 2013/2014 (dostępny na stronie internetowej Uczelni). Na podstawie dokumentacji można stwierdzić, iż w Uczelni dokonywany monitoring procesu kształcenia. W trakcie wizytacji zapoznano się z dokumentacją będącą przedmiotem obrad Senatu, Rady Instytutu, badając tematykę posiedzeń poświęconą zagadnieniom jakości. Z analizy dokumentacji wynika, iż problematyka jakości jest przedmiotem obrad. Podczas posiedzeń były przedstawiane zagadnienia związane z uczelnianym systemem zapewnienia jakości, wynikami rekrutacji, polityką kadrową, zmianami w planach i programach studiów, strategią rozwoju Instytutu.

Pozytywnie należy ocenić sprawnie funkcjonujący wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Zawiera mechanizmy pozwalające na analizę efektów kształcenia, na skuteczne diagnozowanie słabych stron programu kształcenia i elastyczne reagowanie na potrzeby rynku pracy (interesariuszy zewnętrznych) czego dowodem jest poszukiwanie nowych rozwiązań np. kształcenia studentów w kierunku opieki nad osobami starszymi. Zakładane efekty kształcenia, przygotowanie studentów do pracy w kulturze fizycznej sprawdzane są na bieżąco podczas zajęć (w formie ustnej i pisemnej) i egzaminów oraz podczas praktyk zawodowych czy organizacji imprez sportowych dla środowiska lokalnego. Ważnym elementem w doskonaleniu kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne jest monitoring losów absolwentów oraz ich opinie ad. omawianego zagadnienia.

Przedstawiony powyżej system przy zastosowaniu ww. narzędzi spełnia warunki badania zgodności kształcenia na kierunku „wychowanie fizyczne” z założonymi przez Uczelnię efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz oczekiwań rynku pracy, a dotychczas uzyskane wyniki badań traktowane jako ewaluacja stanu obecnego będą podstawą do wprowadzania działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia.

2). W procesie zapewnienia jakości kształcenia wpływ mają opinie interesariuszy wewnętrznych tj. nauczycieli akademickich- przede wszystkim stanowiących minimum kadrowe, przedstawicieli Konwentu oraz studentów. Zarówno nauczyciele z wieloletnim doświadczeniem pedagogicznym jak i studenci (ich sugestie mają znaczny wpływ na doskonalenie jakości kształcenia poprzez modyfikację treści programowych, sposób prowadzenia zajęć. Istotna tutaj jest też rola opiekuna praktyk zawodowych (z ramienia Instytutu). Studenci kierunku wychowanie fizyczne uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia głównie poprzez proces ankietyzacji oraz aktywne uczestnictwo swoich przedstawicieli w pracach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz w Senacie Uczelni.

Doradczy głos w sprawie podnoszenia jakości kształcenia mają też interesariusze zewnątrzni: kadra naukowo-dydaktyczna innych uczelni, dyrektorzy szkół i przedszkoli, opiekunowie praktyk zawodowych. Uczelnia prowadzi na bieżąco analizę potrzeb regionu w zakresie kształcenia i kwalifikacji studentów, proponując specjalności, zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy, co wpływa na modyfikowanie programów studiów (nowe specjalności) sprostaniu wymaganiom pracodawcom, a tym samym zwiększenia szans przyszłych absolwentów na rynku pracy.

Ważnym elementem mówiącym o procesie kształcenia i efektach nauczania jest monitoring losów absolwentów - pięć lata po ukończeniu studiów (przedstawiono z lat 2002-2008, 2009-2013 oraz z roku 2013/14). Z danych zawartych w *Sprawozdaniu z funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia* wynika, że ponad 50 % ankietowanych absolwentów kierunku wychowanie fizyczne pozytywnie ocenia ten wybór. Niestety liczebność ich była niewielka, absolwenci niezbyt chętnie uczestniczą w ankietyzacji. To ich opinie w znacznym stopniu przyczyniły by się do ewaluacji programów nauczania. Należałoby w większym stopniu zmobilizować absolwentów, zachęcić aktualnych studentów do większej aktywności w tym zakresie, a uzyskane wyniki w znacznym stopniu pozwoliłyby na skuteczne eliminowanie słabych stron kształcenia.

Zarządzenie 3/2013 Rektora PWSZ z dnia 25 lutego 2013 roku powołuje i określa skład Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W skład Komisji wchodzi przedstawiciel studentów, który aktywnie uczestniczy w jej pracach. Istotne jest, że student ma możliwość partnerskiej rozmowy z pozostałymi członkami Komisji.

Zastrzeżenia budzi jednak fakt, że Uczelnia nie spełnia wymagań Ustawy z art. 61 ust. 3 co do odpowiedniego minimalnego udziału przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni (skład Senatu na kadencję 2012-2016, stan na dzień 7.11.2014 roku). Środowisko studenckie reprezentowane jest przez 5 studentów z 31 osób zasiadających w Senacie, co stanowi 16,12%. Zaleca się powołanie 2 nowych członków z ramienia studentów, w celu uzupełnienia ustawowego minimum.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	Nie dotyczy	+	+
umiejętności	+	+	+	Nie dotyczy	+	+
kompetencje	+	+	+	Nie	+	+

społeczne				dotyczy		
-----------	--	--	--	---------	--	--

+ - *pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia*

+/- - *budzi zastrzeżenia- pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia*

-- *nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia*

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego: W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości w Uczelni (WSZJK) został wprowadzony Uchwałą nr 2/2013 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 17 stycznia 2013 r. Zarządzeniem Rektora nr 33/2014 z dnia 27 października 2014 r. zostały wprowadzone procedury Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK).**

Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanych na doskonalenie jakości końcowych efektów.

Udział studentów w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia jest znaczący. Należy jednak doskonalić system informacji zwrotnej odnoszącej się do procesu ankietyzacji i kierowanej do środowiska studenckiego.

- 2) **Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest istotny, dający podstawy do modyfikacji procesu kształcenia.**

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe					X
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	badania naukowe	Nie dotyczy				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

W ocenie Zespołu wizytującego Instytut Zdrowia i Kultury Fizycznej PWSZ w Lesznie posiada możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku wychowanie fizyczne, na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Wniosek ten został sformułowany na podstawie następujących elementów:

- koncepcja kształcenia nawiązuje do misji i przyjętej strategii oraz obejmuje udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych,
- efekty kształcenia są zgodne z profilem praktycznym i oczekiwaniami rynku pracy,
- program kształcenia, obejmujący m.in. specjalności i przedmioty do wyboru dostosowany jest do efektów kształcenia i praktycznego profilu kierunku,
- kadra naukowo-dydaktyczna, wchodząca w skład minimum i poza nim, posiada dorobek naukowy i (lub) doświadczenia praktyczne, pozwalające w sposób zgodny z efektami kształcenia i oczekiwaniami studentów realizować program studiów,

- infrastruktura dydaktyczno-sportowa pozwala na realizację programu nauczania na kierunku o profilu praktycznym; dodatkowo, Instytut posiada laboratorium do badań z zakresu kinezylogii, aktywizujące młodych pracowników do zdobywania kolejnych stopni naukowych,
- procedury jakości i przejrzystości osiągnięć dydaktycznych studentów są jasne i (wg studentów) obiektywne,
- system zapewnienia jakości kształcenia jest precyzyjnie skonsultowany, jednakże jego elementy wymagają dopracowania.

Zalecenia:

- należy uzupełnić kadrę nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe,
- sformalizować lokalną współpracę z klubami sportowymi,
- podjąć działania uświadamiające studentom sposób interpretowania efektów kształcenia,
- należy objąć badaniami ankietowymi wszystkich nauczycieli akademickich,
- poinformować studentów o możliwościach studiowania poza jednostką macierzystą,
- zwiększyć liczbę hospitowanych zajęć,
- zwrócić uwagę na brak możliwości uzyskania informacji zwrotnej dla studentów po procesie ankietyzacji,
- należy uzupełnić liczbę studentów w Senacie Uczelni.

Przewodniczący Zespołu oceniającego

Prof. dr hab. Janusz Iskra

Zgodnie z zaleceniami zespołu wizytującego władze Uczelni ustosunkowały się i poprawiły przedstawione w raporcie zarzuty.

Na podstawie pisma Rektora PWSZ w Lesznie oraz Dyrektora Instytutu Zdrowia i kultury Fizycznej można stwierdzić:

- Uczelnia rezygnuje z omyłkowo przyjętych efektów kształcenia dla obszaru nauk humanistycznych, w związku z tym wycofany jest zarzut dotyczący braku w minimum kadrowym reprezentanta tego obszaru nauk,
- do minimum kadrowego na kierunku wychowanie fizyczne w obszarze nauk społecznych zakwalifikowano dr hab. z dyplomami nauk społecznych (doktor pedagogiki) i nauk o kulturze fizycznej (dr hab.), z dorobkiem naukowym w obszarze nauk społecznych oraz wieloletnim prowadzeniu zajęć z pedagogiki i dydaktyki na uczelniach wychowania fizycznego. Wobec powyższego zarzuty odnośnie minimum kadrowego zostały oddalone.

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Zasoby kadrowe		X			

